

Dato
17-12-2012

ECOFIN d. 12. december 2012: Fælles banktilsyn

Baggrund

ECOFIN nåede på sit møde d. 12.-13. december 2012 til politisk enighed om et kompromisforslag vedr. Kommissionens forslag til forordning om etablering af et fælles banktilsyn og forslag til revision af forordningen om den europæiske banktilsynsmyndighed EBA. Europa-Parlamentet er medlovgiver for så vidt angår EBA-forslaget og høringsberettiget vedr. tilsynsforslaget, og formandskabet indleder nu forhandlinger med Europa-Parlamentet. Det er endnu uklart, hvornår disse forhandlinger kan afsluttes.

De overordnede hovedtræk i den endelige aftale er angivet nedenfor. For yderligere detaljer henvises til samlenotat om sagen oversendt til Folketingets Europaudvalg af 7. december 2012.

Hovedindholdet i det fælles tilsyn

Der etableres en fælles europæisk mekanisme for tilsyn med kreditinstitutter (Single Supervisory Mechanism, SSM) i regi af den Europæiske Centralbank, ECB. Det fælles tilsyn vil omfatte alle eurolande, og de ikke-eurolande, der ønsker at deltage i det fælles tilsyn.

Det fælles tilsyn vil have ansvaret for tilsynsopgaver vedr. samtlige kreditinstitutter hjemmørende i de deltagende lande. Det gælder udstedelse og fratagelse af autorisation, overholdelse af kapitalkrav, likviditetskrav, selskabsledelse mv.

Arbejdsdeling mellem det fælles tilsyn og de nationale tilsynsmyndigheder

Der er lagt op til en arbejdsdeling mellem det fælles tilsyn og de nationale tilsynsmyndigheder, således at de nationale tilsynsmyndigheder i praksis som udgangspunkt vil varetage tilsynet med mindre kreditinstitutter (defineret som kreditinstitutter, hvis aktiver udgør mindre end 30 mia. euro og mindre end 20 pct. af hjemlandets BNP).¹ De nationale myndigheders tilsynsarbejde vil dog skulle gennemføres indenfor rammer, retningslinjer og generelle instrukser udstedt af det fælles tilsyn. Det fælles tilsyn vil dog under alle omstændigheder føre tilsyn med de tre vigtigste kreditinstitutter i hvert

---

¹ For så vidt angår tildeling og fratagelse af autorisation gælder dog for alle kreditinstitutter en særlig procedure, hvor den nationale tilsynsmyndighed ud fra kravene i den relevante nationale lovgivning indstiller en autorisation til godkendelse i det fælles tilsyn. Det fælles tilsyn vil kun kunne afvise en sådan indstilling, hvis det vurderes, at betingelserne i den relevante EU-lovgivning ikke er opfyldt. Omvendt kan en national tilsynsmyndighed indstille til det fælles tilsyn at fratage autorisationen for et kreditinstitut, som ikke opfylder kravene i den relevante nationale lovgivning. Det fælles tilsyn kan tilsvarende på eget initiativ eller på initiativ fra den nationale tilsynsmyndighed fratage en autorisation fra et institut, der ikke opfylder kravene i den relevante EU-lovgivning. I sådanne tilfælde skal der sikres tilstrækkeligt tid til, at nationale myndigheder kan vedtage relevante tiltag vedr. evt. afvikling mv. for det pågældende kreditinstitut. For ikke-eurolande gælder dog under alle omstændigheder, jf. nedenfor, at det fælles tilsyns beslutninger i alle tilfælde skal gå gennem det nationale tilsyn.

enkelt deltagende land. Det fælles tilsyn vil desuden på eget initiativ (eller efter anmodning fra den nationale tilsynsmyndighed) til hver en tid kunne overtage det konkrete tilsyn med ethvert kreditinstitut. Der lægges op til, at det fælles tilsyn skal varetage det direkte tilsyn med institutter, uanset størrelse, der har modtaget eller vil modtage direkte finansiel assistance fra eurolandenes lånemekanismer EFSF eller ESM, og (efter det fælles tilsyns eget skøn) med institutter med væsentlige aktiviteter i datterselskaber udenfor hjemlandet. De nærmere metoder og operationelle rammer for arbejdsdelingen mellem det fælles tilsyn og de nationale tilsynsmyndigheder skal fastlægges inden den 1. juli 2013.

Tilsynsrådet

Der etableres et nyt tilsynsråd (Supervisory Board) i ECB. Tilsynsrådet vil have ansvaret for at forberede og indstille tilsynsmæssige beslutninger til ECB's styrelsesråd (Governing Council), som vil have det ultimative ansvar for det fælles tilsyn med de kreditinstitutter der direkte føres tilsyn med samt for funktionen af tilsynet med alle kreditinstitutter omfattet af mekanismen. Tilsynsrådets beslutninger vil være at betragte som vedtaget, medmindre styrelsesrådet modsætter sig beslutningerne inden for en frist på 10 arbejdsdage (eller 48 timer i nødsituationer) med en skriftlig begrundelse. ECB's styrelsesråd vil ikke kunne ændre i de beslutninger, som tilsynsrådet har indstillet, og vil ikke selv kunne træffe beslutninger uden et oplæg fra tilsynsrådet. Formålet med denne arbejdsdeling er bl.a. at sikre klar adskillelse af ECB's tilsynsmæssige og pengepolitiske opgaver.

Der etableres desuden et mæglingssudvalg som i tilfælde af styrelsesrådets afvisning af en beslutning fra tilsynsrådet, skal løse uoverensstemmelsen. Mæglingssudvalget skal sammensættes af de deltagende lande repræsenteret ved deres medlemmer af styrelsesrådet eller tilsynsrådet og træffe beslutning med simpelt flertal.

Tilsynsrådet sammensættes af en repræsentant for de nationale tilsynsmyndigheder fra hvert af de deltagende lande, fire medlemmer udpeget af styrelsesrådet (disse fire medlemmer må ikke samtidig varetage opgaver direkte forbundet med pengepolitik) samt en fuldtidsformand og næstformand udnævnt af Rådet (kvalificeret flertal blandt de deltagende lande) på forslag fra ECB og efter høring af Europa-Parlamentet og tilsynsrådet. Formanden skal vælges blandt personer, som har erfaring og anseelse inden for bankforhold og finansielle forhold, og som ikke er medlemmer af ECB's styrelsesråd, mens næstformanden skal udpeges blandt medlemmerne af ECB's direktion. Formanden udpeges for fem år ad gangen og kan ikke genvælges. En repræsentant fra Kommissionen kan på invitation deltage som observatør i møderne i tilsynsrådet.

Tilsynsrådet træffer som udgangspunkt beslutninger med simpelt uvægtet flertal. Når det gælder vedtagelsen af generelle (horisontale) reguleringer, finder vedtagelse sted med kvalificeret flertal som defineret i traktaten (korrigeret for, at ikke alle EU-lande deltager i det fælles tilsyn). Indtil udgangen af 2015, hvor der vil blive gennemført en evaluering af bl.a. stemmereglerne i tilsynsrådet, vil der dog som en overgangsregel både blive anvendt simpelt flertal og kvalificeret flertal ved disse beslutninger.

Tilsynsrådet skal etablere en smallere styregruppe blandt sine medlemmer til at assistere og forberede tilsynsrådets beslutninger. Styregruppen vil ikke have nogen beslutningskompetencer. Der skal sikres en rimelig balance og rotation blandt de deltagende nationale tilsynsmyndigheder. Der skal være fuld transparens om styregruppens arbejde overfor resten af tilsynsrådet.

Vilkår for deltagende ikke-eurolande

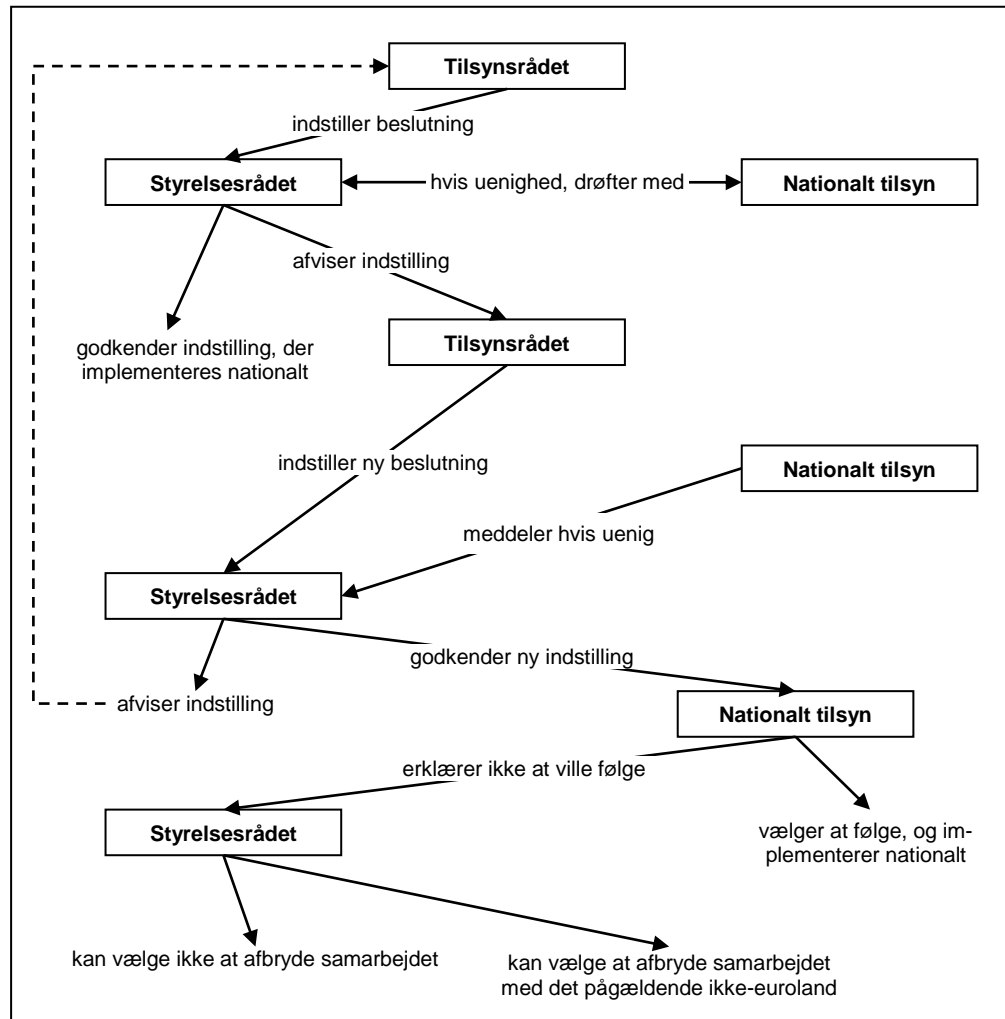
Ikke-eurolande vil kunne vælge at deltage i det fælles tilsyn ved at indgå en aftale om et nært samarbejde med det fælles tilsyn. Det vil indebære, at det pågældende ikke-euroland forpligtes til at sikre, at de nationale myndigheder overholder retningslinjer m.v. fra det fælles tilsyn, herunder tilvejebringer de oplysninger om dets kreditinstitut-

ter, som det fælles tilsyn måtte kræve. Alle det fælles tilsyns beslutninger vedr. kreditinstitutter i et deltagende ikke-euroland vil gå gennem og vil skulle implementeres af de nationale tilsynsmyndigheder.

Ikke-eurolande er ikke repræsenteret i ECB's styrelsesråd. Der er derfor opnået enighed om, at styrelsesrådet i tilfælde af uenighed mellem tilsynsrådet og styrelsesrådet vil invitere ikke-eurolandes repræsentanter til en drøftelse med styrelsesrådet. Hvis styrelsesrådet fastholder en beslutning, der er i strid med den oprindelige indstilling fra tilsynsrådet, vil ikke-eurolande, som deltager i det fælles tilsyn, kunne vælge ikke at følge denne beslutning, jf. proceduren gengivet i figur 1.

Figur 1: Centrale elementer i procedure for ikke-eurolande vedr. styrelsesrådet

Note: Udover den i figuren angivne procedure, vil et ikke-euroland, der er uenig i en tilsynsrådsbeslutning kunne meddele dette til styrelsesrådet, som vil kunne tage dette i betragtning ved sin godkendelse eller afvisning af tilsynsrådets indstilling. Desuden vil mæglingsudvalget (nævnt ovenfor) kunne løse uoverensstemmelser, hvor styrelsesrådet afviser en indstilling fra tilsynsrådet. Mæglingsudvalget er en særlig sikkerhed for alle deltagende lande (ikke kun ikke-eurolande).

Hvis det på den baggrund vurderes nødvendigt for at kunne opretholde integriteten af det fælles tilsyn eller undgå negative statsfinansielle konsekvenser for medlemslandene, vil det fælles tilsyn kunne tage initiativ til at afbryde det nære samarbejde med det pågældende ikke-euroland. Det fælles tilsyn skal i den forbindelse også tage i betragtning, om en afbrydelse kan have negative statsfinansielle konsekvenser i det pågældende ikke-euroland. Det fælles tilsyn skal endvidere tage i betragtning, om det pågældende ikke-euroland på egen hånd har taget skridt, der er ligeså effektivt kan sikre formålene bag det fælles tilsyns beslutning og ikke stiller egne kreditinstitutter bedre end andre deltagende landes kreditinstitutter.

Desuden vil deltagende ikke-eurolande, der er uenige i en beslutning fra tilsynsrådet, kunne notificere ECB's styrelsesråd herom, og ECB's styrelsesråd skal tage dette i betragtning ved sin godkendelse eller afvisning af den pågældende tilsynsrådsbeslutning. Herefter vil det pågældende ikke-euroland kunne vælge at træde ud af det fælles tilsyn med omgående virkning og uden at skulle følge den pågældende tilsynsrådsbeslutning.

Det fremgår endelig af forordningens præambel, at Kommissionen i sin meddelelse om den økonomiske og monetære union ("blueprint") af 28. november har foreslået, at det overvejes at ændre traktatens artikel 127, stk. 6, hvor forordningen om det fælles tilsyn har hjemmel, bl.a. for at fjerne nogle af de juridiske begrænsninger denne artikel aktuelt giver for det fælles tilsyn, f.eks. ved at sikre mulighed for fuld deltagelse af ikke-eurolande gennem repræsentation i alle besluttende tilsynsorganer i ECB i denne sammenhæng (men også for yderligere at styrke den interne opdeling af beslutningsgangen vedr. hhv. pengepolitik og tilsynsaktiviteter).

Indfasning af det fælles tilsyn

Det fælles tilsyn skal være fuldt indfaset tidligst 1. marts 2014, dog tidligst 12 måneder efter forordningens ikrafttræden. ECB skal efter ikrafttræden gennemføre en vurdering af balancen i de kreditinstitutter, der vil være under direkte fælles tilsyn. Efter ikrafttræden af forordningen skal ECB kvartalsvist aflægge rapport til Rådet, Europa-Parlamentet og Kommissionen om fremskridtene i den operationelle implementering. Hvis det på basis af disse rapporter og drøftelsen heraf i Rådet eller Europa-Parlamentet viser sig, at det fælles tilsyn ikke er klar til at overtage det fulde tilsynsansvar på den angivne dato, kan det fælles tilsyn vedtage en beslutning om at udskyde den fulde indfasning til en senere dato som ikke er nærmere afgrænset. Der vil ikke, som oprindeligt foreslået, være tale om en trinvis indfasning. Dog vil ESM allerede inden den fulde indfasning enstemmigt kunne anmode det fælles tilsyn om at varetage tilsynet med konkrete institutter, som betingelse for en direkte rekapitalisering af det pågældende institut.

EBA-stemmeregler

Etableringen af et fælles tilsyn kan indebære, at de deltagende lande i forbindelse med deres drøftelser af tilsynsmæssige retningslinjer, tilsynsbeslutninger mv. for det fælles tilsyn, vil finde det hensigtsmæssigt at koordinere deres holdninger til retningslinjer, tilsynsbeslutninger mv. for EU27, som beslutes i den europæiske banktilsynsmyndighed, EBA. Der indføres derfor en række ændringer i stemmereglerne i EBA for at sikre indflydelsen for de EU-lande, der ikke deltager i det fælles tilsyn. Hovedreglen vil herefter være, at der skal være dobbelt flertal for de væsentligste beslutninger i EBA – det vil sige både et flertal blandt de lande, der deltager i det fælles tilsyn, og et flertal blandt de lande, der ikke deltager i det fælles tilsyn. Vedtagelsen af beslutninger vedr. 1) bindende mægling i uenigheder mellem nationale tilsyn, 2) afgørelser om, hvorvidt nationale tilsynsmyndigheder har brudt EU-lovgivningen, samt 3) særlige beslutninger, som EBA har beføjelse til i særlige krisesituationer (når Rådet har besluttet, at der foreligger en sådan krisesituation), som alle hidtil blev besluttet med simpelt flertal, vil fremover kræve et dobbelt flertal bestående af et simpelt flertal blandt de lande, der deltager i det fælles tilsyn, og et simpelt flertal blandt de lande, der ikke deltager i det fælles tilsyn. Når det gælder vedtagelsen af bindende tekniske standarder, som hidtil har skullet vedtages med kvalificeret flertal, vil disse fremover skulle vedtages dels med (samme) kvalificerede flertal blandt alle deltagende lande, og derudover et simpelt flertal blandt blandt de lande, der deltager i det fælles tilsyn, og et simpelt flertal blandt de lande, der ikke deltager i det fælles tilsyn. Ændringerne i EBA-stemmereglerne fremgår af tabellen i bilaget.

Bilag: Stemmeregler i EU27-myndigheden EBA

Stemmeregler vedr. beslutninger i EU27-myndigheden EBA

Beslutningstype	Gældende regler	Kommissionens forslag	Kompromis
Bindende tekniske standarder for det praktiske tilsyn	Besluttet med kvalificeret flertal (traktatvægte)	Uændret	Besluttet med kvalificeret flertal (traktatvægte) såfremt der samtidig er simpelt uvægtet flertal blandt lande, der deltager i fælles tilsyn, og et simpelt uvægtet flertal blandt lande, der ikke deltager.
Ikke-bindende standarder (vejledende retningslinjer mv.)	Som ovenfor	Som ovenfor	Som ovenfor
Bindende mediering (f.eks. hvor ét lands myndighed er uenig med et andet lands myndigheds afgørelse)	Udkast foreslået af særligt panel besluttet med simpelt uvægtet flertal af medlemmer*	Panelets udkast besluttet medmindre der er simpelt uvægtet flertal imod, og hvis flertal imod omfatter mindst 3 deltagende og 3 ikke-deltagende lande.	Panel-udkast besluttet, hvis der både er simpelt uvægtet flertal blandt lande, der deltager i fælles tilsyn, og blandt lande, der ikke deltager.
Brud på EU-retten (dvs. EBA's mulighed for at træffe beslutning, hvor det mistænkes, at national tilsynsmyndigheds beslutninger er i strid med EU-retten)	Simpelt uvægtet flertal af medlemmer	Panelets udkast besluttet medmindre der er simpelt uvægtet flertal imod, og hvis flertal imod omfatter mindst 3 deltagende og 3 ikke-deltagende lande.	Panel-udkast besluttet, hvis der både er simpelt uvægtet flertal blandt lande, der deltager i fælles tilsyn, og blandt lande, der ikke deltager.
Beslutninger i krisituationer (kræver, at ECOFIN først har besluttet, at der foreligger en krisituation)	Simpelt uvægtet flertal af medlemmer	Uændret	Simpelt uvægtet flertal blandt lande, der deltager i fælles tilsyn, og blandt lande, der ikke deltager.

Note *: Dog særlig mindretalsbeskyttelse for beslutninger truffet af hjemlands-myndighed (dvs. f.eks. hvis DK's finanstilsyn træffer en beslutning af relevans for en dansk banks filialaktiviteter i et andet EU-land, som det pågældende lands tilsyn er uenig i og beder EBA mediere i). I denne situation vil beslutningsudkastet fra det særlige panel kunne afvises, hvis der imod udkastet kan mønstres et blokerende mindretal som defineret i Traktaten, dvs. typisk en lavere tærskel for afvisning end et simpelt flertal af medlemslandene.